

GÓRNOŚLAZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLAZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.

P. K. O. Katowice 304540.

OGŁOSZENIA

oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetrowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA i EKSPEDYCJA

znajduje się w Katowicach, ul. św. Stanisława 4.

Nr. 23

Katowice, niedziela 27-go stycznia 1929.

Rok 28

Marszałek sejmu żąda przyspieszenia obrad budżetowych.

Warszawa. (PAT.) Na piątkowym posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej po załatwieniu budżetu Ministerstwa Reform Rolnych, Prezes komisji Byrka oznajmił, że w tej chwili otrzymał od marszałka Sejmu list. Marszałek pisze, że prezesi klubów ustalili, iż drugie czytanie budżetu na plenum, ma się rozpocząć dnia 28 stycznia br. Jeżeli Sejm ma w sposób poważny wykonywać swe prawo konstytucyjne, to przeciąganie dyskusji w komisji budżetowej grozi znacznym opóźnieniem tego terminu. Dlatego marszałek zwraca się do prezesa komisji z apelem, by ukończono na czas prace komisji budżetowej oraz dostarczono sprawozdania kancelarii sejmowej celem ich wydrukowania i oddania posłom. Wobec tego, przewodniczący Byrka zaznacza, iż nie otrzymał dotychczas szeregu sprawozdań od referentów, a natomiast został zasypany wnioskami, z których tylko część nieznaczna przeszła w głosowaniu. Poważna ich ilość ma albo charakter demonstracyjny, albo też są to wnioski, których przewodniczący nie chce charakteryzować jako demagogiczne, bo byłoby to użycie wyrazu zbyt ostrego, ale które prace komisji hamują, a nawet uniemożliwiają. W dalszym ciągu prezes Byrka zaznacza, że termin nie może być dotrzymany ze względów fizycznych, a referat generalny przedstawi komisji dopiero wtedy, kiedy znać będzie mniej więcej w przybliżeniu cyfry uchwał w poszczególnych budżetach, co nastąpić może nazajutrz po skończeniu 3-go czytania. Dalej wskazuje

poseł Byrka, że uchwała prezesów klubów nie może go wiązać, skoro nie ma fizycznej możliwości zastosowania się do niej, i pragnąłby, aby prezesi klubów wpłynęli na swoich kolegów — członków komisji, aby mu pracy nie utrudniano. Wreszcie oświadcza, że jeżeli marszałek uważa to za pewnego rodzaju wytknięcie pod jego adresem, to musi oświadczyć, że zastanowi się nad tem, czy nie odda przewodnictwa tej komisji w ręce pana marszałka Sejmu.

Po załatwieniu budżetu ministerstwa rolnictwa, przystąpiono do trzeciego czytania budżetu ministerstwa oświaty i wyznań. Odrzucono wniosek posła Utty (Klub Niemiecki), który wnosił o skreślenie 100.000 zł., z funduszu repren-tacyjnego. Dalej był wniosek rządu o przywrócenie 147.000 zł. na zwolnienie od opłat pocztowych korespondencji Kościoła katolickiego. Wniosek Rządu upadł. Następnie poseł Czapiński oświadczył swój wniosek o skreślenie 1.000 zł. w budżecie wyznania katolickiego dla Rządu konieczności przeprowadzenia rozdziału Kościoła od państwa. Podany pod głosowanie wniosek ten wobec równości głosów 13 na 13 nie uzyskał większości i upadł. Na wniosek posła Dubois (PPS.) skreślono kwotę 40.000 zł., przeznaczoną na katolicki uniwersytet w Lublinie.

Wiceminister Grodyński stwierdza, iż do tej chwili komisja powiększyła wydatki tego ministerstwa o 139 mil. zł. Przez to równowaga budżetowa zostanie naruszona. Dalszą dyskusję odroczone do soboty.

Awantury w parlamencie niemieckim.

Berlin. (PAT.) Parlament przystąpił do rozważania projektu rządowego o uproszczenie systemu podatkowego. Przed rozpoczęciem dyskusji w tej materii doszło do burzliwego wystąpienia komunistów przeciwko prezydentowi parlamentu Loebemu. Prezydent Loebe bowiem po wczorajszych awanturach, urządzonych na galerii parlamentu przez bezrobotnych, wydał polecenie kancelarii parlamentu, zakazujące wydawania kart wstępu na galerię zarówno całej frakcji komunistycznej, jak poszczególnym posłom. Mówcy komunistycz-

ni wystąpili z protestem, oświadcza- jąc, że prezydent parlamentu traktuje frakcję komunistyczną niesprawiedliwie, odmawiając jej prawa, które przysługuje innym. Prezydent Loebe oświadczył kategorycznie, że zarządzenie jego nie podlega kompetencji zgromadzenia plenarnego parlamentu i ma na celu tylko utrzymanie porządku. Okazało się bowiem na wczorajszym wypadku, że komuniści wykorzystują karty wstępu dla zorganizowania awantur, tudzież dla wprowadzenia grup, które potem atakują urzędników parlamentu.

Prawdziwe cele kolonizacji niemieckiej

Berlin. (Tel. wł.) Podczas rozpraw nad sprawami rolnictwa w sejmie pruskim, centrowiec Henkel skarżył się na ciężkie położenie nie tylko wielkiej własności, ale także drobnych rolników. Zwłaszcza na Śląsku jest ich sytuacja ciężka. Działalność kolonizacyjna nie jest taka, jak być powinna. Jeśli dzięki niej właśnie na wschodzie utworzony zostanie wał niezadowolonych kolonistów, wówczas główny cel kolonizacji zostanie wy-

paczony. Inni mówcy domagali się ochrony celnej dla produktów rolnych, a zwłaszcza dla nierogacizny z Polski.

(Wynurzenia centrowca Henkla o celach kolonizacji, należy sobie zapamiętać. Niemiecka ustawa kolonizacyjna z r. 1918 wprowadzona została dla celów czysto gospodarczych. Tymczasem nieostrożne wynurzenia mówcy centrowego dają niezbyt do- wód, że Niemcy uważają kolonizację jako środek polityczny, by stworzyć wał niemiecki nad granicą polską. Red.)

Doniosłe wydarzenia na Dalekim Wschodzie.

Na dalekim wschodzie, na ziemiach nowo wskrzeszonego olbrzymiego mocarstwa Chin, rozgrywa się ostatnio wydarzenia, których znaczenie jest dla ogólnej polityki światowej bardzo doniosłe. Europejska opinia publiczna, zajęta własnymi kłopotami i trudnościami, poświęca wprawdzie wydarzeniom tym naogół mniej uwagi, niemniej chodzi tu o kwestie, które w dzisiejszym układzie światowej sytuacji politycznej odgrywają rolę bardzo wybitną, a które w najbliższej przyszłości stanowią mogą łatwo podstawę dla najdonioślejszych posunięć politycznych.

I tak nacjonalistycznym przywódcą „Nowych Chin”, którzy po długich walkach wewnętrznych i po krwawym chaosie zdolali proklamować zjednoczenie i niepodległość państwa chińskiego, udało się obecnie pokonać ostatnią przeszkodę na drodze wskrzeszenia olbrzymiego zjednoczonego mocarstwa, a mianowicie pozyskać dla swych planów dotychczasowego dyktatora jednej z najbogatszych, a równocześnie największej prowincji Chin — Mandżurji. Od pewnego zatem czasu powiewają wszędzie na ziemiach prowincji mandżurskiej sztandary zjednoczonego mocarstwa chińskiego, dotychczasowy zaś władca Mandżurji Czang-Such-Liang oddał się pod rozkazy nacjonalistycznego rządu chińskiego w Nankinie.

Skoro weźmie się pod uwagę, że Mandżuria stanowiła dotąd główną prowincję, która wylamywała się z pod niepodległościowych tendencji nacjonalistów nankińskich, oraz, że z Mandżurji wychodził dotąd główny opór, stawiany rządowi nacjonalistycznemu przez ojca obecnego dyktatora, generała Czang-Tso-Lina, doniosłość ostatniego tego wydarzenia uwypukla się najzupełniej. W ten sposób bowiem idea stworzenia olbrzymiego, niepodległego mocarstwa chińskiego staje się najzupełniej rzeczywistą i rząd nacjonalistyczny Chin urasta do największego i najpotężniejszego czynnika na terenie Azji.

Jak wielkie znaczenie ma już obecnie zjednoczony rząd chiński dla ogólnej sytuacji światowej, świadczy najlepiej fakt, iż poszczególne mocarstwa europejskie, które zainteresowane są w stosunkach z Chinami, starają się ostatnio na jak najszybszej drodze szukać kontaktu z nowym rządem chińskim, ażeby w ten sposób zabezpieczyć swe dotychczasowe interesy. I tak po niedawnym uznaniu nowego rządu chińskiego przez Stany Zjednoczone, które pierwsze postarały się o zdobycie odpowiedniego wpływu na nowych władców Chin, przyszła ostatnio również kolej i na Anglię. Rząd angielski, zorientowawszy się w sytuacji, a nie chcąc utracić dotychczasowych rynków w Chinach, zdecydował się również na uznanie nowego rządu chińskiego i wśród serdecznej uroczystości, uroczajonych wystrzałami armatnimi okrętów angielskich, stacjonowanych w portach chińskich, ogłoszono zawarcie nowego układu

celnego pomiędzy Anglią, a Zjednoczonym rządem nankińskim. Również i pozostałe mocarstwa europejskie, a w szczególności Francja i Niemcy spieszą się również z uznaniem i z zawarciem układów z nowym rządem zjednoczonych Chin, tak, że sukces nacjonalistycznych przywódców chińskich jest pełny. Pozostała wprawdzie jeszcze Japonia, która dotąd głównie podsycała wojnę pomiędzy Mandżurją, a nowym rządem chińskim i dla której przejście Mandżurji pod zjednoczone rządy jest najdotkliwszą klęską. Niemniej jednak trudno sobie wyobrazić, by Japonia trwała mogła obecnie dłużej w izolacji, a już najzupełniej wykluczoną wydaje się, by rząd japoński próbował chciał na drodze wojennej występować przeciwko kolosalnej przewadze zjednoczonych sił chińskich.

Tak zatem konsolidacja Chin staje się faktem dokonanym i rząd chiński urasta do potężnego czynnika mocarstwowego w świecie politycznym. Narazie wprawdzie nowy rząd chiński poza działalnością reorganizacyjną wewnątrz państwa nie występuje jeszcze na zewnątrz i nie zabiera głosu w ogólnych sprawach politycznych. Niedługo jednak pozostaje prawdopodobnie okres czasu, a zjednoczone Chiny, zmuszone piekącym dla nich problemem przeludnienia, szukać zaczną nowych terenów ekspansji dla siebie. Wówczas to zagraża niewątpliwie w silnej mierze dotychczasowemu układowi sił na terenie Azji. Być może, że wówczas stanie się również znowu aktualne hasło: „Azja dla azjatów” i nowy rząd chiński obejmie potężny protektorat nad całą akcją niepodległościową, która z coraz bardziej żywiołową siłą uwidatnia się w poszczególnych dzielnicach całej Azji. Niebezpieczeństwo to staje się wobec nowego stanu rzeczy coraz bardziej prawdopodobne. Chiny bowiem, które do tej pory były tylko narzędziem w rękach poszczególnych grup politycznych, weszły obecnie na horyzont azjatycki jako niezależna potęga mocarstwowa. I dlatego też wśród światowych kół politycznych, pomimo pośpiesznego zawierania umów z nowym rządem chińskim, panuje silny niepokój i w stronę Chin kierowana jest bardzo pilna uwaga.

Pod koniec wreszcie zaznaczyć należy, iż ostatnie wydarzenia na terenie Chin wywołały również silne niezadowolenie komunistycznych władców moskiewskich, którzy dotąd starali się w dość silnej mierze wpływać na wypadki chińskie, a nawet przez dłuższy czas popierali dążenia nacjonalistycznego rządu chińskiego w nadziei, iż Chiny staną się centrem propagandy komunistycznej na całą Azję. Nowy rząd chiński rychło jednak wyzwolił się z pod patronatu Moskwy, a zarządzenia, wydawane ostatnio, wykazują, iż nowe władze chińskie zamierzają w jak najenergiczniejszej formie zwalczać wszelką propagandę komunistyczną. Chociaż ten antykomunisty-

czny front Chin idzie bardzo na ręce przedewszystkiem Anglii i Ameryce, to jednak niepewność co do wypadków, które w najbliższej przyszłości rozegrać mogą się w Azji pod egidą nowego rządu chińskiego, mać narazie w dość silnej mierze wszelkie zbyt różowe horoskopy na dalszą przyszłość.

Przegląd polityczny

Zjazd mniejszości polskich.

Jak donosi prasa polska w Niemczech w pierwszych dniach lutego odbędzie się we Frysztacie w Czechosłowacji zjazd mniejszości polskiej w Europie. W zjeździe wezmą udział delegaci Polaków z Niemiec, Czechosłowacji, Rumunii, Litwy i Łotwy. Celem zjazdu ma być poznanie warunków, w jakich żyją Polacy w Czechosłowacji i omówienie najaktualniejszych spraw, dotyczących mniejszości polskiej.

Nowa propaganda niemiecka przeciw Polsce.

Jak donoszą pisma, dwaj niemieccy kierownicy szkół mniejszościowych w Katowicach Sojka i Kania, zostali zaśpiendowani przez władzę szkolną Województwa. Z tego powodu dzienniki w Niemczech rozpoczęły już zwykły swój sposób krytyki tego zarządzenia. Nie mają one słów oburzenia na postępowanie Polski, rzekomo sprzeczne z przepisami konwencji genewskiej.

Nie znamy powodów, jakie skłoniły władzę do usunięcia tych rektorów, ale przypuszczać można, że były one dosyć ważne, a usunięcie samo leżało w granicach uprawnień, jakie ma władza na mocy konwencji. Ale najmniej prawa do krytykowania zarządzeń władz polskich mają Niemcy w Rzeszy. Niech tamtejsze pisma najpierw dokładnie i bezstronnie przyglądają się środkom, jakie stosują władze niemieckie wobec Polaków w Niemczech. A wtedy innymi oczami będą patrzyły na rzeczy!

Frazesy socjalistyczne.

W związku ze znanym memoriałem ministra Groenera zamieścił socjalistyczny „Vorwärts” znamienny artykuł. Wychodzi on ze założenia, że niepodobieństwem jest prowadzenie dalej polityki zbrojeń europejskich, ani tarć polsko-niemieckich. Dlatego „Vorwärts” potępia memoriał min. Groenera, uważając go za bezcelowy wobec tego, że traktat wersalski ogranicza zbrojenia niemieckie, gdy tymczasem sąsiedzi Niemiec mogą zbroić się do woli. Tak samo dalsze plany min.

Groenera co do budowy nowych trzech pancerników, lekceważy „Vorwärts” i przepowiada, że odpowiedni wniosek nie zostanie uchwalony.

Wywody dziennika, będącego organem najsilniejszego w parlamencie niemieckim stronnictwa, byłyby bardzo cenne, gdyby... stronnictwo to postępowało w myśl zasad, głoszonych przez „Vorwärts”. Socjaliści niemieccy mają przecież swego przywódcę kanclerzem, więc też polityka rządu iść powinna po linii przekonani socjalistycznych. Tymczasem jesteśmy świadkami, że właśnie ze strony osób urzędowych, a nawet samego prezydenta Rzeszy wypowiadane są hasła zaostreżania stosunków polsko-niemieckich. Jak długo więc stan ten trwać będzie, tak długo nie będzie Polska mogła uwierzyć w uczciwość socjalistów. Na lep ich frazesów o zbrataniu wszystkich demokracji europejskich nie pójdzie nikt, chyba jedynie nasi socjaliści. Łączą się oni z socjalistami i niesocjalistami niemieckimi, którzy tak samo, jak nacjonaliści pozostaną wrogami Polski, jak długo czynami nie udowodnią, głoszonych przez siebie frazesów.

Echa afery gazowej w Niemczech.

Komunistyczny dziennik niemiecki „Volkswacht” donosi, iż rokowania, jakie toczyły się między rządem Rzeszy a Stolzenbergiem, właścicielem fabryki chemicznej w Hamburgu w sprawie odszkodowania za 3000 stalowych flaszek fosgenu, zatopionych w morzu, zostały ukończone w tym sensie, że rząd Rzeszy zgodził się wypłacić Stolzenbergowi odszkodowanie w wysokości kilku milionów marek. Fakt ten dowodzi jasno łączności pomiędzy rządem Rzeszy, a fabrykami, wyrabiającymi gazy trujące na użytek wojny.

Rozczarowanie nacjonalistów niemieckich.

W tym tygodniu bawił w Monachium kanclerz Austrii Seipel. Przybył on tam, aby wygłosić dwa odczyty. Do tej wizyty przywiązywali nacjonaliści niemieccy, zwłaszcza w Bawarii, duże nadzieje. Spodziewali się, że dr. Seipel domagać się będzie od świata uznania prawa Austrii do połączenia się z Niemcami, a przynajmniej z Bawarią. Dawałoby to nacjonalistom niemieckim doskonały atut w ich propagandzie w kierunku rewizji traktatu pokojowego. Tymczasem spotkało ich rozczarowanie. Kanclerz Austrii nie wspominał w swych odczytach ani razu o tej sprawie — a mówił wyłącznie o demokracji, twierdząc, że wynikające z niej obecne formy parlamen-

tarne są najlepsze. Trzeba tylko narody wychować odpowiednio, by umiały z dobrodziejstw demokracji korzystać, a nie nadużywały jej. Ta wstrzemięźliwość dra Seipela wywołała w pismach nacjonalistycznych duże niezadowolenie. Piszą one, że dr. Seipelowi brak jest fantazji i inicjatywy, bez których wielki mąż stanu nie może się obejść. Dlatego też uważają go za niezdolnego do kierowania nawą państwową, gdy nadejdą chwile wielkich rozstrzygnięć.

Zagadkowe stanowisko poselstwa afganistańskiego w Berlinie.

W Afganistanie rozpoczyna się zamęt na dobre. Jak pisma angielskie donoszą, Amanullah, zanim zrezygnował z korony, zwrócił się do rządów angielskiego i rosyjskiego z prośbą o pomoc przeciwko zbuntowanym plemionom. Obydwa rządy jednak odpowiedziały, że nie mogą wysłać swych wojsk na pomoc, gdyż nie chcą mieszać się w wewnętrzne sprawy Afganistanu. Nie pomogły więc Amanullahowi jego wizyty w Europie. Goszczona go — ale gdy znalazł się w kłopotach, zostawiono go jego własnemu losowi. Wobec tego Amanullahowi nie pozostało nic innego, jak zrzec się tronu.

Obecnie sytuacja zmieniła się nieco. Amanullah cofnął swą rezygnację i wydał proklamację do górskich plemion Afganistanu. Nawołuje on je do walki z wozwodą i przypomina, że w ostatnich dniach swych rządów cofnął wszystkie reformy, które były powodem wojny przeciwko niemu. Jakże siły działają obecnie i dają Amanullahowi możliwość rozpoczęcia walki z uzurpatorem — nie wiadomo. Ciekawe jest, że poselstwo Afganistanu w Berlinie stanęło otwarcie po stronie Amanullaha. Wydało ono mianowicie komunikat, w którym zawiadamia oficjalnie, że Amanullah cofnął rezygnację i z pośpiechem czyni przygotowania, by osobiście poprowadzić walkę o zdobycie Kabulu i zgnięcie „woziwo- dy”. Kapłani, którzy pierwsi dali hasło do walki z Amanullahem, poznali swój błąd i starają się go naprawić. Interesującym jest stanowisko poselstwa, i pytanie, od kogo ono teraz zależy?

Bankrutujący komunizm.

Wśród bolszewików coraz więcej ludzi przekonuje się, że teorie komunistyczne okazują się w praktyce złe. Świeżo naczelna władza komunistyczna postanowiła przyjąć do wiadomości rezygnację Bucharina zarówno ze wszystkich godności partyjnych m. in. z redaktorstwa „Prawdy”. Decyzję odsuwającą od władzy naczelnego ideologa komunizmu poprzedzał zatarg pomiędzy Bucharinem i

Stalinem. Bucharin, uważany dotąd raczej za zwolennika lewicowego kursu partyjnego, wystąpił na posiedzeniu Politbiura, które odbyło się 12-go stycznia, z obszernym przemówieniem, wykazując na podstawie danych cyfrowych i posługując się mnóstwem konkretnych przykładów, iż metoda represji w stosunku do klasy włościańskiej, o ile się będzie ją stosować w dalszym ciągu doprowadzić może do niebywałego w swoich rozmiarach głodu, a w konsekwencji do zaburzeń włościańskich odbywających się pod hasłami walki z władzą sowiecką. Stalin wystąpił z odpowiedzią, brutalnie atakując Bucharina i oświadczając, że wieś sowiecka jest dostatecznie bogata, aby wytrzymać nawet odebranie włościanom wszelkich zapasów zboża, przenoszących ustalone zgóry bardzo niskie minimum. W dalszym ciągu Stalin zaznaczył, iż od przeprowadzonej polityki nie zamierza czynić żadnych ustępstw. W związku z tym Bucharin zapowiedział ustąpienie ze wszystkich stanowisk co obecnie przyjęte zostało do wiadomości przez Politbiuro.

Kongres przyjaciół Ligi Narodów.

W maju odbędzie się w Madrycie kongres Międzynarodowego Związku Towarzystw Przyjaciół Ligi Narodów. Obrady toczyć się będą w użyczonej przez rząd gmachu Senatu. Kongres obecny jest 13-tym z kolei. Porządek dzienny kongresu madryckiego obejmuje m. in. szereg wniosków Argentyny, dotyczących sprawy pogodzenia doktryny Monrogo z paktem Ligi Narodów, w sprawie doktryny Garay'a o podwójne narodowości w związku z zagadnieniami imigracji i emigracji, wniosek w sprawie ujednolajnienia waluty i stworzenia pieniądza międzynarodowego. Poza tem omawiane będą mniejszości na Wschodzie europejskim, sprawa naukowej i korporacyjnej organizacji pracy oraz kwestja rozbrojenia z punktu widzenia prawniczego. Równocześnie z kongresem odbędzie się w Madrycie międzynarodowa konferencja ekonomiczna, która badać będzie szereg kwestyj z dziedziny handlu oraz rozpatrzy zalecenia genewskiej konferencji ekonomicznej z roku 1927.

Kongresowi będzie przewodniczył hr. Bernstorff (Niemcy), lady Glastone (Anglia), prof. Limberg (Holandia), prof. Dumba (Austria), prof. Dembiński (Polska) i prof. Dellis (Szwajcaria). W kongresie wezmą udział przedstawiciele 24 krajów.

**Rozpowszechniajcie naszą gazetę!
zawsze i wszędzie pomiędzy znajomymi i przyjaciółmi.**

ALEKSANDER KORNEŁ DOBROWOLSKI.

POŚCIG.

POWIEŚĆ SENSACYJNA.

18) —o— (Ciąg dalszy).

— Pewnie ten szantażysta — rzekł Pniewski.
— To ja wyjdę stąd. Nierad zetknąłbym się z tem indywiduum. Obawiałbym się, że zdusiłbym draba.
Wszedł służący z oznajmieniem oczekiwanej, choć wcale nie pożądanej wizyty.

VII.

Sikorski, który w małą chwilę po Troiczu wszedł do Udziałowej, rozglądał się po sali na wszystkie strony, szukając oczyma stolika, przy którym tamten usiadł. Kawiarnia była prawie zupełnie wypełniona, więc przegląd twarzy musiał trwać dłuższą chwilę. Nie mogąc odnaleźć Troicza odrazu, wodził Sikorski niespokojnym wzrokiem po sali.

A szukany siedział przy bocznym stoliku, zastawionym z twarzą gazetą, z poza której spoglądał nieznacznie na Sikorskiego.

Zwyczajem ludzi, mających nieczyste sumienie, obserwowali bacznie swe otoczenie. Sikorskiego zauważył już na ulicy. Prawdopodobnie nie rozpoznał w nim ofiary swoich bokerskich umiejętności z placu Trzech Krzyży, ale uderzył go zdumiony wzrok Sikorskiego, a potem fakt, że zawrócił i poszedł za nim. Teraz spoglądał na niego bacznie, a chcąc się przekonać, czy jego właśnie szuka, odślonił nagle twarz w chwili, gdy widział, że wzrok Sikorskiego błądzi właśnie w tej stronie. Inżynier nie wytrzymał próby bo, odnalazłszy wreszcie Troicza, uspokoił się i jakby z ulgą odetchnął, poczem zajął miejsce przy stoliku po przeciwnej stronie Troicza.

Po chwili podniósł się i, korzystając z pozornego odwrócenia uwagi Troicza, niezłacznie podeszedł do kabiny telefonicznej. Była w tej chwili wolna, więc wszedł do środka. Troicz bez namysłu poszedł za nim i stanął przy samych drzwiach, niby to czekając na opróżnienie się kabiny.

Sikorski dzwonił do Barcza. Troicz lekko pociśnął kłamkę i uchylił drzwi. Posłyszawszy takie słowa:

„Panie Barcz, dzwonię z Udziałowej. Jest tu Troicz. Proszę zaraz...” Troicz nie słuchał więcej. Jak mógł najszybciej podeszedł do garderoby i zabrawszy futro, ulotnił się z kawiarni.

Sikorski miał głupią minę, gdy wyszedł z kabiny i zauważył puste miejsce przy stoliku, przy którym poprzednio siedział Troicz. Nie pozostało mu nic innego, jak wrócić do telefonu, żeby wstrzymać Barcza od przyjazdu. Ten jednak oświadczył, że mimo to przybędzie do kawiarni i prosił, żeby Sikorski zajął miejsce przy stoliku, przy którym poprzednio siedział Troicz.

Nie było to trudno, bo stolik stał pusty z powodu, że stała na nim zamówiona przez Troicza szklanka czarnej kawy. Gdy nadszedł Barcz, przysiadł się do tego samego stolika. Obsługujący zwrócił mu uwagę, że gość wróci pewnie za chwilę. Barcz jednak odburknął:

— Jest przecież i dla niego miejsce. Zresztą pewnie już nie przyjdzie, bo kawa zimna. Gotów pan sam zapłacić cechę.

— Niema obawy. To znany gość, pan Czerwiński. Podobno robi duże interesy na giełdzie.

— Tak? O, to muszę się z nim poznać. żeby mi dał kilka wskazówek. Nie wie pan, gdzie mieszka?

— Przed dwoma dniami zanośli do niego nasz chłopiec zamówiony tort. Muszę go zapytać o adres.

Odszedł i za chwilę wrócił z triumfalną miną.

— W Angielskim! — szepnął, pochylając się nad Barczem.

— Sprytny z pana człowiek — pochwalił Barcz. Wyszli wnet z kawiarni.

— Poślę Lejczaka do hotelu Angielskiego, żeby się czegoś dowiedział. Da nam znać do Bristolu, gdzie usiadziemy w kawiarni.

Podeszli na Smolną a po wyjaśnieniu Lejczakowi jego zadania, poszli Nowym Światem ku Krakowskiemu Przedmieściu.

W hotelu Angielskim Lejczak zwrócił się do portjera:

— Panie, czy mieszka u was pan Stasiński, czy Staliński? Nie jestem pewny, jak się nazywa.

— Niema takiego.

— Musiałem na dobre zapomnieć to przekleństwo nazwisko i teraz szef zeklnie mnie na nic. Popatrz pan w książkę. Wolę już odżalować złotówkę, niżbym miał wracać z niczem.

— Dobra! Przeglądaj pan ze mną. Może się panu przypomni, jak zobaczy pan coś podobnego.

Wyciągnął książkę meldunkową i zaczęli przechodzić pokolei nazwiska.

— No widzisz pan, że niema — rzekł portier, gdy doszli do końca.

— Istotnie, niema — odrzekł tamten, a w myśli starał się zapamiętać to, czego właściwie szukał i co znalazł: „Czerwiński Leopold, lat 42, właściciel kantoru wymiany ze Lwowa, pokój 17, wprowadził się 2-go listopada”.

Zrezygnowanym ruchem wręczył portierowi złotówkę i wyszedł, zdążywszy jeszcze przedtem rzucić okiem na tablicę z nazwiskami gości. Popatrzył bystro na numer 17-ty, przy którym było wypisane krede nazwisko Czerwiński i zauważył, że przy 16-tym niema żadnego nazwiska.

W Bristolu opowiedział Barczowi wynik wywiadu.

(Ciąg dalszy nastąpi).

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Niedziela
27
stycznia

Niedziela Starozapusna

Św. Jana Chryzostoma,
bisk., wyzn., dokt. kośc.,
* 344, † 407.

Św. Dewoty, panny
i męczenniczki, † 303.

SŁOW.: PRZYBYSŁAW.

Panie, Panie nasz, jakżeż dziwne jest
Imię Twoje po wszytkiej ziemi. (Psalm
VIII, 10).

Zdanie: Cierpieć nie mogę tych,
co zakrzywiwszy główkę, chodzą jakoby
z Panem Bogiem rozmawiali, u których
postać święta — hajduckie sumienie.
Krzysztof Opaliński.

Rocznice: 1510 pożar saliny w
Wieliczce. — 1792 sejm w Warszawie
gromi nadużycia magnatów. — 1832 wy-
mordowanie w Fischau bezbronnym Po-
laków.

Kalendarz astronomiczny:
Słońce wschodzi o godz. 7.26, zachodzi o
godz. 16.29. — Księżyc wschodzi o godz.
19.14, zachodzi o godz. 9.03.

Długość dnia: 9 godzin 3 minuty. —
Zmiany powietrza: pięknie. — Ju-
tro: dżdżysto, wilgotno.

Jutro poniedziałek, 28 stycznia: Św.
Cyryl, patriarcha aleksandryjskiego,
† 444.

— **Urzednicy będą bezpłatnie le-
czeni w Zakopanem.** Z Warszawy do-
noszą: Ministerstwo spraw wewnętrz-
nych postanowiło, iż odtąd pokrywać
będzie bezpośrednio zwrot kosztów
leczenia w sanatorium domu zdrowia
Stow. urzędników państwowych w Za-
kopianem, opłacanych przez skarb
państwa. W związku z tem rachunki
winny być składane bezpośrednio mi-
nisterstwu spraw wewnętrznych do
uregulowania.

— **Sprawa spisu ludności.** Jak już
donosiliśmy, w połowie lutego ma być
przeprowadzona w Polsce rejestracja
ludności, zarządzona przez ministra
spraw wewnętrznych na podstawie
rozporządzenia Prezydenta Rzeczy-
pospolitej. Spis przeprowadzony ma
być w ten sposób, że każdy ojciec
rodziny wypełni druk, który przez
rządców domów i komisarzy policji
przekazany będzie do urzędu samorzą-
dowego, prowadzącego meldunki i ewi-
dencje ludności. W każdej miejsco-
wości sporządzona będzie kartoteka,
każdy obywatel, stale zamieszkujący,
będzie do tej kartoteki wniesiony. Je-
dnocześnie przeprowadzona będzie
korespondencja z gminą poprzedniego
zapisu. Czynność ta wymagać będzie
wiele pracy i potrwa cały rok.

— **Opłaty za czynności rejentalne.**
Ministerstwo sprawiedliwości zamie-
rza w najbliższym czasie uzupełnić
przepisy o opłatach za czynności re-
jentalne. Dotąd taksa za szereg czyn-
ności rejentów podlegała dowolnemu
uznaniu stron. Jak wiadomo w Woje-
wództwie Śląskiem czynności rejen-
talne wykonywują adwokaci-notariusze,
natomiast w innych okolicach
Polski urzędnicy, zwani rejentami.

— **Zawodowe wyszkolenie policjan-
tów.** Jak donosi prasa polska, zawo-
dowe wyszkolenie policjantów ujęte
zostanie w odpowiednie ramy prze-
pisów, które przewidywać będą, że
przejście kursu dla policjantów z wy-
nikiem niedostatecznym może spowo-
dować zwolnienie policjanta ze służby.
Tylko w wyjątkowych wypadkach i to
wyłącznie do tych szeregowych, któ-
rzy pozostawali w służbie co najmniej
rok i posiadali dobrą kwalifikację słu-
żbową komendant P. P. może w pew-
nych wypadkach odstąpić od tej za-
sady i zezwolić na ponowne odbycie

kursu przeszkolenia. Takie powtórne
powołanie może nastąpić w stosunku
do danej osoby raz jeden.

— **Nowe przepisy o ubezpieczeniach
społecznych.** Ministerstwo pracy i
opieki społecznej opracowuje projekt
ustawy o ubezpieczeniu od wypadku
pracowników umysłowych. Ustawa ta
przełoży ubezpieczenia pracowników
umysłowych od wypadków ogólnym
zakładom ubezpieczeń. Dotąd ubez-
pieczenia prowadzone były przez za-
kłady ubezpieczające pracowników
umysłowych i fizycznych czyli robo-
tników.

— **Praca tylko dla zdrowych.** Jak
nas informują, minister spraw we-
wnętrznych podjął obecnie akcję, ma-
jącą na celu wprowadzenie kwalifika-
cyj zdrowotnych dla ubiegających się
o posady państwowe lub prywatne,
o koncesje lub jakiegokolwiek bądź
uprawnienia. Jak niedawno donosili-
śmy, podobną akcję prowadzi minister
oświaty, który również wprowadza
przepisy, na mocy których od każdego
nauczyciela wymagane będzie zupełne
zdrowie, a chorzy lub ułomni nie będą
dopuszczani do pracy pedagogicznej.

— **Srebrne monety pięciozłotowe.**
Prasa warszawska donosi: W związku
z obślunkami, jakie rząd polski po-
czynił swego czasu w królewskiej
mennicy w Brukseli, przybyli do War-
szawy dwaj dyrektorzy tej mennicy:
główny i techniczny. Celem przyjazdu
wspomnianych panów, jest uzgodnie-
nie sposobu wykonania zamówienia.

Dotyczyło ono 5 milionów srebr-
nych 5-złotówek oraz 5 milj. krążków
do wykonania już w kraju następnych
takich monet. Zamówienie powyższe
ma być wykonane w ciągu roku bie-
żącego.

Jednocześnie dowiadujemy się, że
mennica państwowa w Warszawie
wybiła dotąd około miliona sztuk 5-
złotówek, z których już kilka set
tysięcy zostało przekazanych do Banku
Polskiego.

5-złotówki srebrne będą, jak przed
kilkoma dniami donosiliśmy, puszczone
w obieg w środku lata roku bieżącego
w ilości około 5 milionów sztuk.

Województwo śląskie

* **Sprawa „dodatków“ do pensji
nauczycielskich.** Według doniesienia
gazet krakowskich, dochodzenia prze-
ciwko 400 nauczycielom i nauczyciel-
kom niemieckim, którzy od roku 1925
pobierali stałe place od rządu niemie-
ckiego za pośrednictwem „Volks-
bundu“ jest na ukończeniu. Wielu
nauczycieli, zatrudnionych przy szko-
łach mniejszości, przyznała się do po-
bierania plac dodatkowych. Niektórzy
wywodzili, że fundusz rozdzielony po-
chodził ze składek nauczycieli niemie-
ckich, zebranych na Śląsku niemie-
ckim. Według dotychczasowego obli-
czenia łączna suma wypłacona wynosi
około 1 1/2 miliona marek, to jest prze-
szło 3.000.000 zł. Pobory dyrektorów
i kierowników szkół wynosiły 600 do
800 marek. Wypłatę uskutecznił bank
„Diskonto Gesellschaft“ w Bytomiu,
który otrzymywał pieniądze na ten cel
z Berlina.

* **Sprawozdanie z Walnego Zebrania
Związku Kowali.** Przed kilku dnia-
mi odbyło się walne zebranie Związku
Samodzielnych Kowali Województwa
Śląskiego w Król. Hucie w sali p. Gro-
chowiny. Przewodniczył starszy cech-
mistrz Lodek z Mysłowic. P. Lodek
referował także o położeniu gospodar-
czym w zawodzie kowalskim. Pod ko-
niec swego wykładu podał do wiado-

mości delegatów, związku, że Syndy-
kat firm żelaznych nie chce obrado-
wać ze Związkiem. Następnie wy-
wiązała się dyskusja w sprawie pod-
kuwania koni. Poszczególni mówcy
poruszyli sprawę przekazania egzami-
nów dla podkuwaczy koni do Bielska.
Dotychczas wszelkie egzamina w naj-
lepszym porządku odbywały się u peł-
nomocnika Izby Rzemieślniczej pana
Lodka w Mysłowicach. Uczestnicy
walnego zebrania uchwalili zwrócić
się w tej sprawie do władz wojewódz-
kich z prośbą, aby jak dotychczas eg-
zaminy dla podkuwaczy koni odby-
wały się w Mysłowicach, a nie w Biel-
sku. Przyczyną tej uchwały jest mię-
dzy innemi ta, że na terenie Górnego
Śląska obowiązują inne przepisy a spo-
sób podkuwania koni nie jest ten sam,
co w byłym zaborze austriackim. Po
wyjaśnieniu sprawy przez obecnego
na posiedzeniu przedstawiciela Cen-
tralnego Związku Cechów, p. Adam-
czyka, poruszono też sprawę powoła-
nia niefachowców jak n. p. kołodziej
w skład Komisji Egzaminacyjnych dla
kowali. — Na końcu zebrania wyra-
żono p. Lodekowi, starszemu cechmi-
strzowi kowalskiemu z Mysłowic, je-
dnogłośnie zaufanie. Cześć rzemiosłu!

* **Sprawa należności byłych fran-
cuskich jeńców wojennych i cywilnych.**
Związek byłych jeńców wojennych i
cywilnych Województwa Śląskiego,
Sekretariat w Katowicach, ul. Plebi-
scytowa 6, podaje do wiadomości zain-
teresowanych, co następuje:

Wnioski o wpłatę należności z nie-
woli byłych francuskich jeńców wojen-
nych i cywilnych, obecnie obywateli
polskich, nie należy wysyłać do władz
niemieckich. Według zawiadomienia
rządu niemieckiego, układ francusko-
niemiecki w sprawie należności był-
ych francuskich jeńców z dnia 30. paź-
dziernika 1926 r. w myśl treści przed-
mowy mówi tylko o jeńcach, którzy
w czasie ułożenia układu byli obywa-
telami układających się stron, przeto
dotyczy tylko francuskich i niemie-
ckich obywateli. Pretensje polskich
obywateli przeciw rządowi francuskiemu
przez powyższy układ nie zostały
naruszone jak również z tytułu tego
układu rząd niemiecki nie ma żadnych
zobowiązań wobec byłych jeńców, a
obecnie obywateli polskich. Uregulo-
wanie należności w myśl art. 6 tak
zwanej „Haagerlandkriegsordnung“ i
art. 13 Konwencji genewskiej nastąpi
dla francuskich jeńców na podstawie
układów pomiędzy rządem polskim
i francuskim. — Zarząd Związku radzi,
by wszyscy ci, którzy mają zamiar
żądać należności, złożyli swe podania
w sekretarjacie związku.

Z Katowickiego.

Katowice. (O pomieszczenie
szkoły.) Od blisko dwu lat istnieje
w Katowicach prywatna szkoła po-
wszechna im. św. Jadwigi pod protek-
toratem Najprzew. ks. biskupa dr. Li-
sieckiego. Lokale szkolne mieszczą
się w Domu Związkowym przy ko-
ściele N. M. P. Rozwój towarzystw
kościelnych w ostatnim czasie sprawił,
że Dom Związkowy okazał się za-
szczyplą, wobec czego od nowego
roku szkolnego szkoła im. św. Jadwigi
jest zmuszona usunąć się z dotych-
czas zajmowanego lokalu i pozostaje
bez pomieszczenia. Złu temu trzeba
zaradzić. Na zebraniu komitetu rodi-
cielskiego w ubiegły czwartek oma-
wiano sprawę ulokowania szkoły.
W wyniku obrad wybrano dwie dele-
gacje, z których jedna zabiegać będzie
o nowe lokale szkolne w wojewódz-
twie, druga zaś w magistracie. Nie-
wątpliwie władze uwzględnią wyjątko-
we położenie szkoły i przydzieli jej
odpowiednie, wygodne, zdrowe i w
centrum miasta położone lokale. Jest
to koniecznem ze względu na zdrowie
i wygodę młodzieży, uczęszczającej do
tej szkoły.

Zależę pod Katowicami. (Zatrucie
alkoholem). Zamieszkały przy ulicy

Wojciechowskiego 32 Jan Czajor zmarł
nagle. Dochodzenia lekarsko-policyjne
ustaliły, że przyczyną nagłego zgonu by-
ło zatrucie alkoholem.

Mysłowice. (Tajna fabryka.)
Urzednicy straży granicznej celnej wy-
kryli w magazynach kolejowych w
Mysłowicach tajną fabrykę proszku do
czyszczenia metali, w której skonfi-
skowano półtora wagonu tego towaru.
Okazało się w czasie dochodzeń, iż
proszek ten już od dłuższego czasu w
tej fabryce nielegalnie wyrabiano, a
następnie bez patentu sprzedawano.
Właścicielką fabryki była niejaka
M. Hawanek, obywatelka niemiecka,
zamieszkała po drugiej stronie granicy
w Przyworze. Hawankowa na wia-
domość o wykryciu jej nielegalnej fa-
bryki przybyła do Katowic i wraz ze
swym siostrzeńcem Sporyszem została
aresztowana, aresztem obłożono rów-
nież samochód. Szkoda, na jaką skarb
państwa narażony został przez Hawan-
kową, jest zabezpieczona na urządze-
niu tajnej fabryki w Mysłowicach, na
skonfiskowanym samochodzie.

Z Król. Huty.

Król. Huta. (Przełożenie tar-
gu.) Targ tygodniowy przypadający na
dzień 2 lutego z powodu święta Matki
Boskiej Gromnicznej odbędzie się już w
piątek, dnia 1 lutego. Następny targ na
konie, jak już donosiliśmy, odbędzie się w
czwartek, 7 lutego na placu między ulicą
Katowicką a żydowskim cmentarzem.
Spęd koni na plac dozwolony jest w po-
rze zimowej od godz. 9 do 12.

— (Węgiel dla bezrobotnych.)
Urząd Pośrednictwa Pracy w Król. Hu-
cie wzywa wszystkich żonatych zareje-
strowanych bezrobotnych, posiadających
nowe legitymacje na rok 1929 po odbiór
kartek na węgiel, które będą wydawane
w poniedziałek 28 stycznia w godzinach
od 9 do 12 na targowisku końskim przy
ul. Katowickiej. Po otrzymaniu kartki
należy odebrać węgiel najpóźniej do 20
lutego. W Polskich Kopalniach Skarbo-
wych, mianowicie: A) na Polu Wschod-
niem, B) na Polu Północnem. Późniejsze
zgłoszenia po odbiór kartek i węgla nie
będą uwzględnione.

— (Węgiel dla inwalidów i
wdów.) Urząd Opieki nad Ubogimi w
Królewskiej Hucie będzie wydawał węgiel
dla zarejestrowanych inwalidów i wdów,
pobierających renty socjalne. Węgiel o-
trzymają ci, zapisani inwalidzi i wdowy,
którzy prowadzą własne gospodarstwo
domowe, a których ogólny dochód mie-
sieczny nie wynosi więcej jak: u samot-
nych 75 zł, u żonatych 100 zł. Węgiel
będzie wydawany według porządku alfa-
betycznego nazwisk. W poniedziałek,
dnia 28 stycznia od litery A—C; wtorek
D—F; środa G—I; czwartek K; piątek
L—N; sobota O—R; poniedziałek dnia
4 lutego S—Z. Odbiorcy winni przynieść
ze sobą karty rejestracyjne oraz poświad-
czenie z Urzędu Policji Miejskiej, że pro-
wadzą własne gospodarstwo domowe.

— (Węgiel dla inwalidów
wojennych.) Urząd Opieki nad Inwa-
lidami Wojennymi miasta Królewskiej Hu-
ty wzywa wszystkich uprawnionych do
zaopatrzenia w węgiel inwalidów wojen-
nych i pozostałych do stawienia się w
Ratuszu, pokój 51, w godzinach urzędo-
wych od godz. 9 do 1 po południu po
odbior kartek na węgiel. Uprawnionemi
do zaopatrzenia w węgiel są: 1. Samotni,
posiadający własne mieszkania, których
dochód miesięczny nie wynosi więcej jak
75.— zł. — 2. Utrzymujący rodzinę do 2
osób włącznie, których dochód miesięcz-
ny nie wynosi ponad 100.— zł. — 3. U-
trzymujący rodzinę do 5 osób, których
dochód miesięczny nie wynosi 150.— zł.
— 4. Utrzymujący rodzinę złożoną z 6
i więcej osób, których dochód miesięczny
nie przekracza 180.— zł. Każdy musi
przedłożyć: orzeczenie rentowe, ostatni
odcinek pocztowy z odebranej renty,
książkę rodzinną, książkę ze Spółki Brac-
kiej, orzeczenie ze Zakładu Ubezpieczeń
oraz ostatnią torebkę zarobkową. —

Kartki na węgiel wydawane będą według następującego porządku: w poniedziałek, 28 stycznia litery A—C; wtorek D—F; środa G—J; czwartek K; piątek L—M. W poniedziałek 4 lutego N—O; wtorek P; środa R—S; czwartek Sz—V; piątek 8 lutego W—Z. — Kto w oznaczonym czasie nie stawi się, traci prawo do zaopatrzenia w węgiel. Każdy winien stawić się osobiście po odbiór kartki na węgiel, zaś wszystkie inne osoby winny przynieść piśmienne upoważnienie uprawnionych.

— (Pięćdziesiątce urodzin drugiego burmistrza Dubiela). W dniu 25 b. m. drugi burmistrz miasta naszego, p. Paweł Dubiel obchodził 50-lecie urodzin swoich. Na intencję rodziny Jubilata odbyło się w kościele parafialnym św. Jadwigi uroczyste nabożeństwo, odprawione przez Przew. ks. proboszcza Gajdę. Podczas nabożeństwa chór męski magistratu pod batutą profesora p. Bienioska odśpiewał szereg koled. Po nabożeństwie w magistracie składali życzenia Jubilatowi I-szy burmistrz p. Spaltenstein, naczelnicy biur magistrackich, przedstawiciele władz kościelnych i świeckich oraz liczne delegacje robotnicze. Do życzeń tych przyląga się także redakcja „Katolika Polskiego”. — Jubilat jest znany prawie wszystkim na Śląsku z swej długoletniej pracy w ruchu robotniczym Z. Z. P., nasamprzód jako sekretarz, później zaś jako członek głównego zarządu, do którego i teraz jeszcze należy. Nadto 6 lat zasiadał jako przedstawiciel robotników w Radzie Wojewódzkiej.

— (Włamywacze w składzie). Wielką szkodę poniósł kupiec Ladoń w Król. Hucie. Podczas jednej z ostatnich nocy włamali się do składu złodzieje. Wartość skradzionych towarów wynosi przeszło 7 tysięcy złotych.

Klimzowiec pod Król. Huta. (Zabawa sportowców). Bal maskowy klubu sportowego „Powstaniec”, odbył się w sobotę, dnia 2 lutego na sali p. Słodczyka w Klimzowcu. Program nader urozmaicony, przeto już dziś wielu gości zwraca się do zarządu klubu sportowego o zaproszenia. Zarząd donosi, że zaproszenia można otrzymać u p. Józefa Wyleżoła, ul. Górnicza 3 w Klimzowcu. Początek zabawy godz. 7 wieczorem. Maski pożądane.

Z Świętochłowickiego.

Nowy Bytom w Świętochłowickiem. (Kradzież cynku.) Z magazynu huty „Rozamundy” skradziono kilka płyt cynkowych. Płyty ważą 22 kg. Kradzieży dokonali nieznani włamywacze.

Zgoda w Świętochłowickiem. (Walne zebranie Powstańców Śląskich.) W ubiegłą niedzielę odbyło się w sali oberży hutniczej walne zebranie miejscowej grupy Związku Powstańców Śląskich. Po złożeniu sprawozdań prezesa i sekretarza, skarbnik Nowak zdał sprawozdanie z kasy. Dochód wynosił 1528 zł, rozchód 1318 zł. Pozostało na rok bieżący w kasie 210 złotych. Staremu zarządowi podziękowano za pracę w roku ubiegłym, poczem przystąpiono do wyborów nowego zarządu. Przez aklamację wybrani zostali: Piotr Kwaśny prezes; Oswald Szega, zastępca prezesa; Karol Pitra, sekretarz; Teodor Syska, zastępca sekretarza; Jan Nowak, skarbnik; Józef Chlebowczyk, Piotr Duda, Jan Stiebler, rewizorzy kasy; Florian Fiedler, gospodarz inwentarza; Józef Twardoch i Rudolf Stefek i Świętek, ławnicy. — Następnie nowo wybrany prezes udzielił głosu p. Pałaszowi, który wygłosił referat na temat Powstania Styczniowego. W dyskusji zabierali głos pp. Mikolajczak Marek i Hajto. Walne zebranie zakończono odśpiewaniem „Roty”.

— (Walne zebranie Towarzystwa Katolickich Mężów pod opieką św. Józefa). W minioną niedzielę odbyło się w oberży hutniczej walne zebranie Związku Katolickich Mężów pod opieką św. Józefa w Zgodzie. Po zagajeniu zebrania poszczególni członkowie zarządu złożyli sprawozdania za

Gielda pieniężna i zbożowa.

W Katowicach płacono w dniu 25 stycznia: za 100 złotych 47.04 marek niemieckich; za 100 marek niemieckich 212.70 zł., za 1 dolar 8.91 zł., za 100 franków szwajcarskich 171.90 zł.

Warszawska gielda pieniężna

w dniu 25 stycznia 1929 r.

Płacono: za 100 franków franc. 34.77 zł, za 100 koron czeskich 26.32 zł, za 100 szylingów austriackich 124.96 zł.

Warszawska gielda zbożowa

w dniu 25 stycznia 1929 r.

Zyto 34.25—34.50, jęczmień browarowy 34.75—35.25, jęczmień na przemiał 32.50 do 33.00, owies 32.50—33.00, osucie pszeniczne 36.00—26.50. Reszta notowań bez zmian.

rok ubiegły. Ks. proboszcz jako stały prezes podziękował wszystkim członkom zarządu za współpracę. Wybrani zostali: Leopold Podkowik, zastępca przewodniczącego; Jan Płaczek sekretarz; Maciej Kołoczek zastępca sekretarza; Paweł Krawczyk skarbnik; Ernest Hanak i Józef Namysło rewizorzy kasy; mężowie zaufania: Piotr Kurek i Jan Dropała; ławnicy: Ryszard Twardoch, August Wawrzyniek; do noszenia chorągwi: Józef Foks, Klemens Wojciech i Piotr Podstawka. Wiel. ks. proboszcz poprosił nowy zarząd do zajęcia miejsca za stołem, następnie życzył wszystkim owocnej pracy w roku 1929. Nowy członek związku, kierownik szkoły p. Orlander prosił o współpracę w szerzeniu oświaty wśród młodzieży szkolnej. Po dyskusji na temat uczęszczania na nabożeństwa osób wykształconych walne zebranie zamknięto.

Ruda w Świętochłowickiem. (Wycieczka nad morze i do Poznania). Przypominamy, że „Liga Morska i Rieczna, Oddział Ruda Śląska” urządziła od 29 czerwca do 2 lipca bież. r. wycieczkę propagandową nad Morze Polskie, oraz na wystawę powszechną w Poznaniu. Koszta wycieczki wynoszą wraz z utrzymaniem, przejazd okrętem z Gdyni do Gdańska oraz na Hel z przejazdem w III klasie 50,— zł, zaś w II klasie 70,— zł. Wszelkich informacji w tej sprawie udziela Sekretariat Oddziału od godz. 16 do 19. Sekretariat znajduje się w hotelu „Piaś” w Rudzie Nr. telefonu Ruda 34. — Zainteresowani, którzy zamierzają brać udział w wycieczce mogą się zgłaszać pisemnie lub telefonicznie w Sekretariacie Oddziału. Raty na pokrycie kosztów wycieczki przyjmuje oddział tylko do 1 kwietnia 1929 r.

Szarlej w Świętochłowickiem. (Przymusowe lądowanie samolotu niemieckiego.) Samolot pocztowo-pasażerski systemu „Junkersa”, wracając z Wiednia do Warszawy wskutek nagłej zawiei śnieżnej zmuszony był lądować na polu w okolicach dworca kolejowego Szarlej-Piekary. Po kilku godzinach samolot udał się w dalszą drogę. Przymusowe lądowanie i start aparatu na polu odbyły się bez żadnego wypadku.

Z Pszczyńskiego.

Ornontowice w Pszczyńskim. (Zebranie śpiewaków.) W ubiegłą niedzielę odbyło się zebranie członków towarzystwa śpiewu „Wanda”, które przez długi czas było pogrążone w letargu. Zebranie, które odbyło się w sali Kotyczki, zostało zwołane przez zarząd okręgu przyszwoskiego Śląskich Kół Śpiewaczych. Zebrało się 28 pań i 24 mężczyzn, którzy wszyscy na członków się zgłosili. Przewodniczył p. Widuch. Przewodniczącym zebrania walnego wybrano p. Widucha Jana a sekretarzem Spyre Wojciecha. Po przemowach i obszernej dyskusji nad założeniem towarzystwa przystąpiono do wyboru nowego zarządu, w skład którego weszli: Paweł Blaszczyk prezes, Jan Widuch zastępca, Wojciech Spyra sekretarz, pani M. Gawlikówna sekretarka w zastępstwie, Józef Bajera bibliotekarz, Ludwik Nieradzik, Wilhelm Kuraż rewizorzy kasy, pani Kulczycka i Józef Bajera dele-

gaci a nauczyciel Jankowski dyrygentem, Makselon i pani Brożynianka radni. Po objęciu urzędów przez nowy zarząd uchwalono urządzić lekcje w czwartki o godz. 18 w lokalu p. Kotyczki. W dyskusji poruszano sprawę połączenia chóru męskiego z obecnym chórem mieszanym, który i tak od kilku miesięcy jest nieczynny. Na zebraniu tem byli obecni członkowie Wydziału okręgowego pp. Poloczek, Skupin i Klon. Na zakończenie zebrania odśpiewano „Rotę” Konopnickiej.

Z Rybnickiego.

Rybnik. (Włamywacz skazany na dotkliwą karę.) Sąd przysięgłych w Rybniku rozpatrywał sprawę Fr. Mołody. Akt oskarżenia zarzucił pod sąd, że w roku 1923 włamał się do mieszkania karczmarza Goraua w Krzyżkowicach, gdzie skradł kilka ubrań. W kilka miesięcy później wszedł do mieszkania rolnika Lali w Warszawicach i przywłaszczył sobie 300 złotych. Oskarżony bronił się, że za włamanie w Krzyżkowicach został już ukarany więzieniem. Sąd stwierdził, że podstępny powiedział prawdę. Za włamanie w Warszawicach Mołoda został skazany na dwa lata i 6 miesięcy ciężkiego więzienia.

Chwałowice w Rybnickiem. (Sprawa śmiertelnego porażenia.) W związku z notatką o śmiertelnym porażeniu robotnika w centrali tutejszej kopalni donosimy, że robotnik nazywał się Euzebiusz Czernek. Nieśczęśliwy osierocił gromadkę dzieci. W centrali pracował przeszło 15 lat. Czernek dożył 56 lat.

Moszczenica w Rybnickiem. (Nieвинnie posadzona.) Przed sądem w Wodzisławiu odbyła się rozprawa o krzywoprzysięstwo przeciwko 19-letniej Gertrudzie Ledwoń z Moszczenicy. Podała ona oskarżona o złożenie fałszywej przysięgi w procesie o alimenty. Po przesłuchaniu świadków sąd uwolnił dziewczynę od winy i kary.

Markłowice w Rybnickiem. (Ś. p. ks. Franciszek Powolik.) W klasztorze Braci Miłosiernych w Prudniku (Śląsk Polski) zmarł nasz długoletni Przew. ks. proboszcz Franciszek Powolik. Urodzony dnia 12 września 1854 roku w Bobrownikach, powiat tarnogórski, uczęszczał do gimnazjum w Gliwicach i w Bytomiu, potem na uniwersytet we Wrocławiu. Święcenia na kapłana otrzymał dnia 13 lipca 1879 r. w Pradze, bo było to w czasie walki kulturnej, kiedy rząd pruski walczył z Kościołem katolickim, wypędzał biskupów z kraju, więził duchowieństwo i nie dopuszczał do kształcenia się młodzieży na księży. Swoją pierwszą Mszę św. miał odprawić nowowyświęcony kapłan na rozkaz władz świeckich w Wielkich Piekarach przy zamkniętych drzwiach i to wczesną rano. Młody ksiądz zrezygnował z tego pruskiego dobrodziejstwa i odprawił prymicie w Staniątkach (w Małopolsce), gdzie jego siostra dzień przedtem złożyła śluby zakonne. Blisko 10 lat musiał przebywać za granicami Prus, aż do zakończenia walki kulturnej. Potem był kapłanem w Szurgoszcu i Łączniku; w roku 1888 otrzymał probostwo markłowickie. Tu pozostał do roku 1900, w którym przeniósł się do Gamowa, powiat raciborski. Nieboszczyk w parafii naszej działał dużo dobrego. Przedewszystkiem zaprowadził rzeczowy porządek w kościele. Dalej z wielkim powodzeniem zabrał się do tepienia pijalstwa i zabaw hucznych. Nałogi te zwalczał bardzo ostro i dlatego miał dużo nieprzyjaciół, którzy go nienawidzili, nawet prześladowali. W Gamowie żył ś. p. ks. Powolik do roku 1914, w którym poszedł w stan spoczynku i przeniósł się do Raciborza. W latach 1922 i 1923 był czynny w miejskim domu chorych w Bytomiu, stąd się przeniósł 1924 r. do klasztoru Braci Miłosiernych w Prudniku, gdzie 16-go stycznia umarł. Dnia 13 lipca br. byłby obchodził 50-letni jubileusz kapłaństwa. Był to kapłan nadzwyczaj cichy, skromny, pobożny, dbający bardzo o

chwałę Bożą. Za wszystko dobre, co nam uczynił, niech mu da Bóg wieczny odpoczynek.

Z Lublinieckiego.

Lubliniec. (Ostrzeżenie.) Jak donoszą nam z powiatu lublinieckiego, w ostatnim czasie wiele gospodyń wiejskich uległo namowom wędrujących i przepowiadających przyszłość cyganek, przyczem zapłaciły znaczne kwoty. Ostrzegamy przeto przed włóczącymi się po wsiach cyganami i cygankami.

Stęblów w Lublinieckiem. (Pożar zniszczył chatę.) Przed kilku dniami, o zmierzchu, wybuchł pożar w chacie zbudowanej z drzewa. Ogień rozszerzał się tak szybko, że z chaty pozostały tylko zgłiszczka, zanim przybyły strażnicy.

Łagiewniki w Lublinieckiem. (Nożownicy.) W tych dniach wywiała się gwałtowna bójka podczas zabawy tanecznej. Wielką rolę w tej bijatyce odgrywały noże. Jeden z uczestników bójki został tak ciężko okaleczony nożem, że odwieziono go do lecznicy w Lublińcu.

Z dalszych stron.

Sosnowiec. (Opryszek zabity podczas walki z policjantem.) Posterunkowy Gruczka, pełniący służbę w śródmieściu dziś około godziny 8 rano usłyszał z okna IV piętra jednego z domów rozpaczliwe wołanie o pomoc. Gdy przybył na miejsce wypadku, zastał dwóch notorycznych opryszków, awanturujących się przed mieszkaniem Katarzyny Lewickiej, która wzywała pomocy. Awanturnicy zaatakowali policjanta i znajdujące się w mieszkaniu kobiety nożami. Posterunkowy wyjął rewolwer i oddał cztery strzały, z których dwa trafiły opryska Lechtonia. Na odgłos strzałów przybyła policja, która aresztowała drugiego awanturnika Czesława Kujawę, podczas gdy Lechton zmarł, nie odzyskawszy przytomności.

Dąbrowa Górnicza. (Wypowiedzenie umowy zarobkowej.) Centralny Związek Górników wypowiedział umowę zarobkową w Zagłębiach Dąbrowskiem i Krakowskiem z dniem 15 lutego, żądając podwyżki zarobków o 15 1/2 dla robotników akordowych, o 20 % dla dniówkowych i 30 % dla młodocianych i kobiet. Nadto C. Z. G. wysunął jeszcze żądania, dotyczące zmiany poszczególnych artykułów umowy taryfowej.

Kielce. (Udział chórów w zjeździe słowiańskim.) W tych dniach odbyła się w Kielcach narada wszystkich dyrygentów chórów amatorskich w województwie kieleckim. Na zebraniu zapadła uchwała, że wszystkie chóry województwa kieleckiego wezmą udział w wszechsłowiańskim zjeździe chórów, który odbędzie się w Poznaniu w czasie Zielonych Świąt. Połączone chóry województwa kieleckiego liczyć będą 900 osób i wystąpią pod batutą Piotra Maszyńskiego oraz znanego kompozytora Stanisława Rączki.

Z całej Polski.

Tannwald. (Zaczadzenie dzieci w kinie.) W miejscowości Tannwald na Śląsku niemieckim 50 dzieci uległo w kinie w czasie szkolnego przedstawienia zatruciu czadem węglowym, dobywającym się z pieca. Wiele dzieci straciło przytomność, tak, że przy pomocy aut, trzeba je było przewieźć do szpitala. Władze zarządziły śledztwo.

Paryż. (Dzieci bawią się bombą.) Paryż uniknął w ostatnich dniach okropnej katastrofy, którą mogły spowodować dzieci. Na jednej z ulic ktoś z przechodniów zauważył, że dzieci bawią się jakimś ciężkim żelaznym przedmiotem. Podeszłszy stwierdził, że jest to bomba lotnicza, która dzieci — jak podały — znalazły na trawniku. Jeszcze chwila, a mogła nastąpić straszliwa eksplozja, której następstwa nie dadzą się poprostu określić.

Ostatnie telegramy

Zgon wiceprezydenta Warszawy.

Warszawa. (PAT.) Po dwutygodniowej chorobie zmarł wiceprezydent m. Warszawy dr. Wincenty Bogucki. Zmarły był presem Polskiego Towarzystwa Przeciwności, znany w Polsce i zagranicą działaczem na polu medycyny społecznej. Przed wojną odznaczył się, jako kierownik rosyjskiej ekspedycji lekarskiej do walki z dżumą na Dalekim Wschodzie i w Chinach. Dr. Bogucki wzbogacił światową literaturę lekarską szeregiem prac naukowych, dotyczących badania nad dżumą. Dr. Bogucki wrócił do Polski w r. 1920 i wstąpił do wojska jako podplk-lekarz. Stanowisko wiceprezydenta miasta Warszawy objął w r. 1927. Dr. Bogucki zmarł na grypę połączoną z zapaleniem płuc. Na parę dni przed jego śmiercią zmarła żona jego również na grypę.

Niemcy przygotowują odpowiedź na notę polską.

Berlin. (PAT.) „Berliner Tageblatt“ donosi, że niemiecka nota, zawierająca odpowiedź na ostatnie pismo przewodniczącego delegacji polskiej, p. Twardowskiego, w sprawie koncesji polskich na niemieckie towary przemysłowe, znajduje się obecnie w przygotowaniu i w najbliższych dniach przyszłego tygodnia przesłana zostanie do Warszawy.

Sześć razy skazany na śmierć

Grudziądz. (PAT.) W dniu 24 b. m. sąd okręgowy wydał wyrok po 3-dniowej rozprawie przeciwko Leonowi Lewandowskiemu, oskarżonemu o wymordowanie w r. 1927 rodziny, złożonej z 6 osób, ojca, matki i rodzeństwa. Po przesłuchaniu około 60 świadków i rzeczoznawców uznano Leona Lewandowskiego winnym zbrodni i skazano go na 6-krotną karę śmierci oraz dożywotnią utratę praw obywatelskich. Skazany, który przez cały czas zapierał się zbrodni, wyrok przyjął spokojnie, nie okazując nawet skrupułów lub smutku.

Stresemann zmęczony.

Berlin. (PAT.) „Voss. Zeitung“ donosi, że minister Stresemann prawdopodobnie już w najbliższym czasie uda się ponownie na urlop wypoczynkowy. Dziennik twierdzi jednak, że minister nie chce opuścić Berlina przed zakończeniem rokowań międzyfrakcyjnych w parlamencie i przed ostatecznym wyjaśnieniem sprawy rekonstrukcji koalicji rządowej. Wieczorne wydanie „Tagu“ donosi, że na komisji zagranicznej parlamentu odbyła się debata, poświęcona polityce niemieckiej w Lidze Narodów i obecnemu stanowi kwestii reparacyjnej. Obszerny referat miał wygłosić min. Stresemann. Obrady miały zakończyć się — jak zwykle — bez powzięcia jakiegokolwiek rezolucji.

Stegerwald przewodniczącym parlam. frakcji centrowej.

Berlin. (PAT.) W piątek odbyło się posiedzenie frakcji centrowej parlamentu, na którym przewodniczącym frakcji obrany został przez aklamację poseł Stegerwald. Stegerwald wybór przyjął.

Jubileusz stułetnich.

Berlin. (Tel. wł.) Prezydent ministrów pruskich przeznaczył cenne podarki dla 17 osób, które w roku ubiegłym ukończyły 100 lat. Wśród tych starych jest 11 mężczyzn i sześć kobiet.

Wybuch maszyny piekielnej.

Berlin. (Tel. wł.) We fabryce wyrobów wełnianych w Apolda nastąpił wybuch maszyny piekielnej. Została ona przesłana pocztą właścicielowi fabryki. Przy otwieraniu paczki eksplodowała. Jeden pracownik został ciężko ranny. Wszystkie szyby zostały rozbite, a budynek uszkodzony.

Związek niemiecki dla stosunków gospodarczych z Polską.

Wrocław. (Tel. wł.) Istniejący tu związek dla utrzymywania stosunków gospodarczych z Polską odbył walne zebranie. Zarząd związku w sprawozdaniu swym stwierdził, że nie mógł jeszcze rozpocząć normalnej działalności, gdyż rokowała handlowe z Polką ciągle jeszcze nie doprowadziły do rezultatu. Jako jeden z

poważniejszych kroków na drodze do porozumienia polsko - niemieckiego, uważać można konferencję polskich i niemieckich sfer kupieckich, odbytą w październiku we Wrocławiu. Przebieg tej konferencji był bardzo harmonijny. Uchwalono zmianę nazwy związku, gdyż dotychczasowa daje niejednokrotnie powód do nieporozumień.

Prawda w oczy kole.

Berlin. (PAT.) W sejmie pruskim toczyła się obszerna dyskusja nad budżetem ministerstwa rolnictwa. W czasie mowy posła demokratycznego Hofa, doszło do burzliwych zajęć. Gdy bowiem poseł Hoff wystąpił przeciwko stronnictwu wszechniemieckiemu, że propaguje idee złamania po prostu traktatu wersalskiego i jako

przykład przytoczył, że Niemcy już jeden traktat złamały, mianowicie, gdy z chwilą wybuchu wojny przekroczyły granicę belgijską, rozległy się pod adresem posła Hoffa na ławach prawicy burzliwe okrzyki „zdrajca“. Na sali zapanował zgłęb i wzburzenie. Incydent zakończył się wreszcie tem, że t. zw. hitlerowcy i część frakcji niemiecko-narodowej opuścili salę.

Podwyższenie podatków kościelnych.

Berlin. (Tel. wł.) Na skutek starań episkopatu katolickiego i kościoła ewangelickiego rząd pruski przedłożył sejmowi projekt ustawy o podwyższeniu podatków kościelnych. Rząd uznał, że dotychczasowy system jest przestarzały i nie odpowiada obecnym warunkom.

Śmiała kradzież na pocztę.

Berlin. (PAT.) Jak donoszą pisma berlińskie, między godziną 3 a 4 po południu miało miejsce niezwykle zuchwałe włamanie do jednego z głównych urzędów pocztowych Berlina w czasie najwyższego ruchu ulicznego. Podczas przerwy obiadowej nieznanymi niewykryci dotąd sprawcy włamali się do składnicy marek pocztowych, kradnąc stamtąd znaczki pocztowe na sumę 830.000 marek. Zdobyczą włamywaczy była tak obfita, że mogła być wyniesiona co najmniej w dwóch wielkich workach.

Łotwa walczy z komunizmem.

Ryga. (Tel. wł.) Policja wpadła na trop szeroko rozgałęzionej tajnej organizacji komunistycznej. Aresztowano 18 osób. W ręce policji wpadła wielka ilość materiału propagandowego.

Umowa pojednawcza rosyjsko-niemiecka.

Moskwa. (PAT.) Litwinow i ambasador niemiecki von Dierksen podpisali konwencję między Rosją a Niemcami, w sprawie procedury pojednawczej. Konwencja przewiduje utworzenie komisji pojednawczej na zasadzie paritetu. Weźmie w niej udział po 2-ch przedstawicieli z każdej strony. Komisja zbierać się będzie raz do roku, a w razie potrzeby będzie mogła być zwołana na sesję nadzwyczajną na żądanie jednej ze stron. Rokowania w sprawie zawarcia konwencji rozpoczęte zostały w grudniu zeszłego roku, zakończono je zaś po przybyciu von Dierksena do Moskwy.

Król Jugosławii potępia stronnictwa.

Wiedeń. (PAT.) Dzienniki donoszą z Londynu, że król Aleksander oświadczył białogrodzkiemu sprawozdawcy Biura Reutera, co następuje: Staralem się uniknąć wkroczenia na drogę obecnej formy rządów, lecz zostało mi takie jedynie wyjście. Chcę powrócić do stosunków normalnych, o ile prace reorganizacyjne to umożliwią. Lecz najpierw muszę usunąć wszystkie przeszkody i uporządkować stosunki w stronnictwach, których celem było tylko sianie niesnasek w państwie.

Pożar kinematografu.

Bukareszt. (PAT.) Pisma donoszą, że w Tecuciu w czasie przedstawienia kinowego spłonął teatr miejski. Podczas pożaru wybuchła panika. Ludzie zaczęli tłoczyć się do wyjścia. Wiele kobiet pomdłało, kilka osób zostało zranionych. Teatr został zniszczony.

Katastrofa dwóch samolotów.

Sztokholm. (PAT.) Dziś rano w okolicy Sztokholmu zdarzyły się dwa wypadki z aeroplanami wojskowymi. W pierwszym z nich zabity został jeden oficer, zaś towarzyszący mu podoficer odniósł poważniejsze rany. Drugi aeroplan zawadził o druty, idące z elektrowni, których lotnicy wskutek gęstego śniegu nie zauważyli. Obaj lotnicy, oficer i podoficer odnieśli rany.

Zbrojenia morskie Włoch.

Rzym. (PAT.) Rada ministrów postanowiła przystąpić do budowy 2-ch krążowników o pojemności 10.000 tonn, 2-ch statków wywiadowczych, 4-ch kontrtorpedowców i 5-ciu łodzi podwodnych. Budowa tych statków rozpoczęta zostanie prawdopodobnie w czerwcu.

Bolesna niewdzięczność.

Paryż. (PAT.) W odpowiedzi, danej w Izbie kilku mowcom, Poincaré wystąpił z oburzeniem przeciwko temu, iż dzienniki separatystyczne ośmielają się oskarżać Francję, że przedłuża wojnę w tym celu, ażeby Alzacczycy wbrew swej woli stali się Francuzami. Mniejszość alzacka zaznaczył Poincaré, że odwiedzająca się Francji, która tyle uczyniła dla Alzacji. Nagroda taka sprawia największy ból każdemu Francuzowi.

Angielski budżet wojskowy.

Londyn. (Tel. wł.) Tegoroczny budżet wojskowy będzie niższy o pół miliona funtów szterlingów od przeszłorocznego. Pierwotnie Churchill zamierzał zmniejszyć go o dwa miliony, zaniechał jednak tego zamiaru.

Psy i wilki pożerają trupy.

Londyn. (PAT.) Agencja Reutersa donosi z Pekinu o klęsce głodu, szerzącej się w okolicy Stanhi. Według otrzymanych cyfr, liczba zmarłych z głodu jest tak wielka, że ekspedycja ratunkowa, wysłana na miejsce klęski, nie nadążyła grzebać wszystkich trupów. Trupy wynoszone są poza miasto i rzucane na stos, gdzie pożerane są przez zgłodniałe psy i wilki. W ubiegłym tygodniu zebrano 40 trupów. Głód popchnął ludność do desperackiego czynu organizowania zbrojnych band. W ten sposób opuściło miasto przeszło 3.000 osób, zorganizowanych w szajki bandyckie.

Samochód najechał na policjantów.

Bukareszt. (PAT.) Samochód, jadący z wielką szybkością, wpadł na oddział policjantów, opuszczających koszary. 10 policjantów odniosło rany. Szofera aresztowano. Pisma wyjaśniają, że szofer był pijany.

SPORT.

W niedzielę, dnia 27 stycznia K. S. „Poniatowski“ w Goduli gościć będzie H. S. Powstańca z Klimzowca.

Program radiowy.

Niedziela, 27 stycznia 1929 r.

Katowice, fala 416: 10.55 Nabożeństwo z katedry wileńskiej. — 11.56 Sygnał czasu, hejnał. — 12.15 Radjokontert. — 14.00 Odczyt religijny p. t. „Kościół jako instytucja Boża“. — 14.20 Odczyt p. t. „Mszyca wełnista“. — 14.40 Odczyt rolniczy z Warszawy. — 15.15 Koncert z Warszawy. — 18.00 Koncert z udziałem orkiestry klubu mandolinistów „Halka“ z Różdzenia-Szopienic. — 19.00 Rozmaitości. — 19.20 Odczyt z Warszawy p. t. „W krainach półkuli, sfinksów i piramid“. — 20.00 „Bery i bojki śląskie“. — 20.30 Transmisja z Warszawy. Literatura. — 20.45 Transmisja z Krakowa. Szopka krakowska. — 22.00 „PAT“ i komunikaty z Warszawy. — 22.30 Muzyka.

Warszawa, fala 1415.1: 10.15 Nabożeństwo z katedry wileńskiej. — 11.56 Sygnał czasu, hejnał. — 12.10 Koncert. — 14.00 Pogadanka dla kobiet wiejskich, następnie odczyty rolnicze. — 15.15 Koncert. — 17.30 Odczyt: O pomnik dla Moniuszki. — 17.55 Odczyt historyczny. — 18.20 Koncert. — 19.00 Rozmaitości. — 20.00 Rozrywki. — 20.30 Literatura. — 20.45 Program z Krakowa. — 22.30 Muzyka taneczna.

Kraków, fala 566: 10.15 Transmisja z Wilna. — 11.56 Sygnał czasu, hejnał. — 12.10 Koncert z Warszawy. — 14.00 Program dla rolników. — 15.15 Koncert z Warszawy. — 17.55 Wędrowki po Szwajcarii (odczyt). — 18.20 Koncert z Warszawy. — 19.00 Rozmaitości. — 19.20 Odczyt. — 20.00 Hejnał. — 20.20 Literatura. — 20.45 Szopka krakowska. — 22.00 Koncert z Warszawy. — 22.30 Muzyka taneczna.

Poznań, fala 342.9: 10.15 Transmisja z Wilna. — 12.10 Sygnał czasu, program rolniczy. — 15.15 Koncert z Warszawy. — 17.30 Gawęda reporterska. — 18.20 Śpiew. — 19.45 Twórczość Chopina. — 20.05 Nadprogram. — 20.30 Literatura. 20.45 Muzyka (Chopin). — 21.05 Muzyka (skrzypce). — 22.30 Lekcja tańców, następnie muzyka taneczna.

Wrocław, fala 321.2; Gliwice, fala 326.4: 9.15 Dzwony z kościoła Zbawiciela. — 9.30 Poranek muzyczny. — 11.00 Nabożeństwo ewangelickie. — 12.00 Transmisja z Gliwic. — 14.50 Szachy. — 16.25 Koncert. — 17.35 Odczyt podróżniczy. — 18.00 Odczyt: Kara śmierci. — 19.00 Transmisja z Gliwic. — 20.15 Radjohumoreska. — 22.30 Muzyka taneczna.

Berlin, fala 475.4: 8.55 Dzwon zegara garnizonowego. — 9.00 Nabożeństwo. — 11.30 Muzyka. — 14.30 Program rolniczy. — 16.00 Odczyt o Lesingu. — 16.30 Koncert. — 18.00 Prawo karne (rozmyślanie). — 19.30 Odczyt o Jugosławii. — 20.00 Program wieczorowy. — 21.00 Koncert.

Wiedeń, fala 217.2: 10.20 Koncert chóru chłopców. — 11.00 Koncert. — 16.00 Koncert. — 18.45 Koncert. — 20.15 „Der Weltenbumler“, operetka — następnie muzyka taneczna.

Poniedziałek, 28 stycznia 1929 r.

Katowice, fala 416: 11.56 Sygnał czasu, hejnał. — 12.10 Płyty gramofonowe. — 13.00 Komunikat rolniczy z Warszawy. — 15.45 Komunikaty Zrzeszeń Gospodarczych. — 16.00 Płyty gramofonowe. 17.00 Odczyt p. t. „Z dzieł miast Królewskiej Huty“, (część III). — 17.25 Pogadanka z działu: „Radioamator śląski“. — 17.55 Muzyka z Warszawy. — 18.50 Rozmaitości. — 19.10 Lekcja poprawnego mówienia i pisanie po polsku dla początkujących. — 19.45 Komunikaty Strażactwa Śląskiego. — 20.00 Odczyt p. t. „Ze świata — odkrycia, zdarzenia, ludzie“. — 20.30 Koncert włoski. — 22.00 Komunikaty i „PAT“ z Warszawy.

Warszawa, fala 1415.1: 11.56 Sygnał czasu, hejnał. — 12.10 Płyty gramofonowe. — 13.00 Komunikaty. — 15.50 Płyty gramofonowe. — 17.00 Niebo w lutym. — 17.25 Odczyt o epokach kultury. — 17.55 Transmisja ze szpitala Jana Bożego dla chorych umysłowo. — 18.50 Rozmaitości. — 19.10 Literatura. — 20.30 Koncert z Katowic, następnie komunikaty. — 22.30 Muzyka taneczna.

Kraków, fala 566: 11.56 Sygnał czasu, hejnał. — 12.10 Płyty gramofonowe. — 13.00 Komunikaty. — 17.25 Transmisja z Warszawy. — 20.05 Odczyt. — 20.30 Koncert. — 22.30 Muzyka taneczna.

Poznań, fala 342.9: 13.00 Sygnał czasu, płyty gramofonowe. — 14.00 Giełda, komunikaty. — 17.05 Szachy. — 17.30 Odczyt T. C. L. — 17.55 Koncert. — 18.50 Lekcja francuskiego. — 19.15 Rzeczy ciekawe. — 19.40 Radiotechnika. — 20.05 Nadprogram. — 20.30 Transmisja z Katowic.

Wrocław, fala 321.2; Gliwice, fala 326.4: 16.00 Odczyt podróżniczy: Portugalia. — 16.30 Koncert. — 18.00 Odczyt oświatowy. — 19.50 Sztuka i literatura. — 20.15 Reporter. — 21.00 Muzyka.

Berlin, fala 475.4: 16.30 Koncert. — 17.30 Literatura. — 18.30 Transmisja z opery w Charlottenburgu.

Wiedeń, fala 217.2: 11.00 Poranek muzyczny. — 16.00 Koncert kwartetu. — 17.15 Odczyt. — 19.10 Premjery wiedeńskie. — 20.05 Koncert. — Po koncercie nadawanie obrazów.

Nadesłane.

Dla podjęcia skutecznej walki z gripą zaleca się oryginalne tabletki „Aspirin“. Przy najlżejszych objawach tej choroby przyjmowanie tabletek Aspirin okazuje się koniecznym, przyczem dla przyspieszenia działania należy tabletki przed zażyciem rozpuścić w wodzie. Prawdziwe tabletki Aspirin są do nabycia we wszystkich aptekach tylko w oryginalnym opakowaniu „Bayer“.

Nakładem i czcionkami firmy „Katolik“, spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiedzialny: Franciszek Godula w Król. Hucie.

MEBCE

Sypialnie, jadalnie, gabinety
męskie, kuchnie, także meble
pojedyncze, wyroby tapi-
cerskie wszelkiego rodzaju
poleca najkorzystniej

WARSZAWSKI SKŁAD MEBLI
Katowice, ul. Młyńska 5.
Król. Huta, ul. Wolności 1.

NERWOL

Chemika D-ra **FRANZOSA**, jedyny
radyczny i wypróbowany środek
(nacieranie) na

REUMATYZM

klucie z powodu przeziębienia, na
postrzał, ischias i t. p.
ŻADAC W APTEKACH.

Wyrób i główna sprzedaż

Apteka **MIROGASCHA**, Łódź, Kopernika 1

Karmelki

w wielkim wyborze poleca

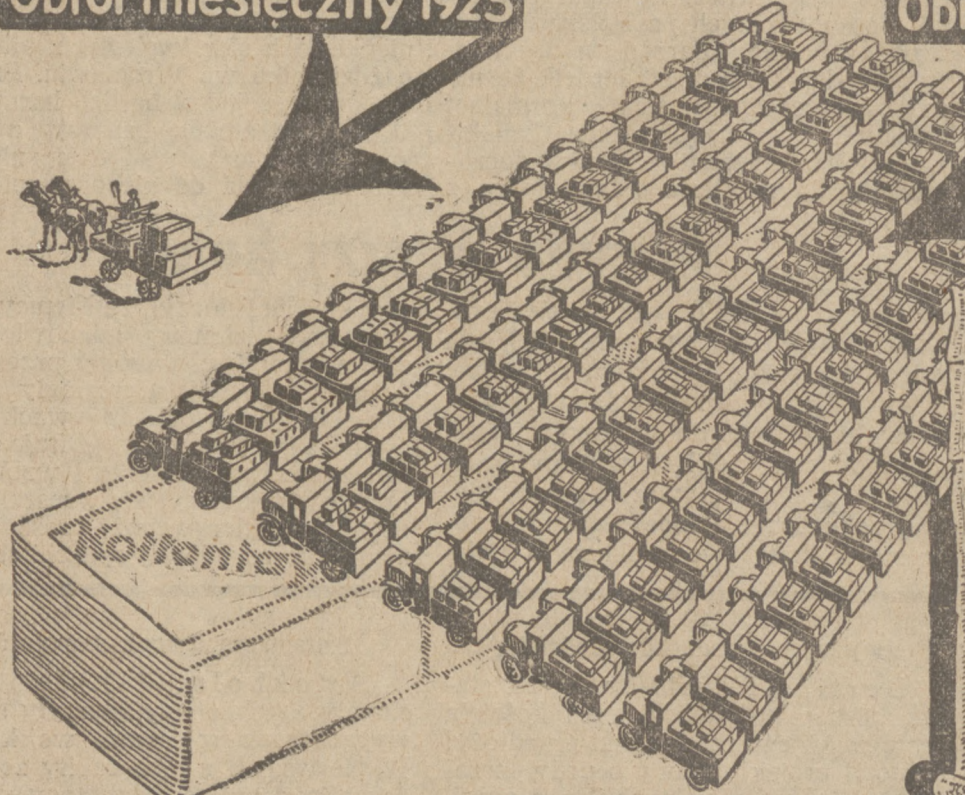
Fabryka A. Piasecki S. A.
Kraków.

Przy zakupie prosimy zwracać baczną
uwagę na firmę naszą.

„KOŁŁONTAY”

Obrót miesięczny 1923

Obrót miesięczny 1928

Nie słowa . . .
lecz fakty dowodzą!

W roku 1923 fabryka Kołłontaya na-
leżała do najmniejszych przedsiębiorstw
polskiego przemysłu mydlarskiego, całą
jej produkcję miesięczną można było
naładować na jedną furmankę i zaledwie
kilkaset gospodyń domu kupiły mydło
„Kołłontaya” na próbie.
W roku zaś 1928 produkcja jedno-
miesięczna wynosiła wiele wagonów, obrót
powiększył się ośmdziesięciokrotnie. Fa-
bryka Kołłontaya, mimo szalonej konkuren-
cji, wyprzedziła wszystkie nieskon-
cernowane fabryki mydła w kraju, a nawet
te, które istnieją już dziesiątki lat i roz-
porządzają znacznym kapitałem. W prze-
ciągu zaledwie pięciu lat stała się ona naj-
większą, najnowocześniejszą i najlepiej
zorganizowaną nieskoncernowaną fabryką
mydła w kraju, będącą w posiadaniu pry-
watnem. Setki tysięcy przeczonych gospo-
dyń domu są wiernymi i regularnymi od-
biorcami jej wyrobów, bo przyszły do
przekonania, że mydło „Kołłontaya z pralką”
zawsze było i jest lepsze i tańsze! —

Jedyny wytwórca: **Eryk A. Kołłontay** — Fabryka chem. — Katowice — Brinow.

Wezwanie firmy **Anny Csillag**
do wszystkich!

Z okazji 50letniego jubileuszu mojego przedsiębiorstwa, powoła-
łam do życia organizację, której celem jest skuteczna walka z niezliczonymi
chorobami włosów, które rozmnożyły się w społeczeństwie, a które
wśród większości przechodzą całkiem niespostrzeżenie, ponieważ nie
wywołują żadnych bólów.

Moja wieloletnia praktyka w dziedzinie pielęgnacji włosów za-
poznała mnie z tysiącami przypadków, u których skutkiem nieświadomości
danych osób, już w wieku dziecięcym, przez zamieranie korzeni
— włosy całkowicie zaginęły, a przez to jakiegokolwiek zabiegi celem
ich odzyskania były beznadziejne. Te przypadki, które należy tłuma-
czyć jedynie i wyłącznie zupełną nieświadomością danych osób, że
choroba wogóle istnieje, nagromadziły się w ostatnich latach w ten
sposób, że naszemu pokoleniu grozi niebezpieczeństwo całkowitej utraty tej wspaniałej
ozdoby, jaką stanowią włosy.

Z tego powodu uciekam się do bezwarunkowo koniecznego środka zapobiegawczego,
a mianowicie

zupełnie bezpłatnego dla wszystkich badania włosów

i spodziewam się, że w Waszym własnym interesie poprzecie mnie w tem gorliwie.

Wszystko co macie uczynić, to wypełnić sumiennie zamieszczony poniżej kwestjo-
narjusz i zaraz go przysłać do mnie.

Badanie włosów jest całkiem bezpłatne — nie wahajcie się więc ani nie mówcie
przypadkiem, że nie potrzebujecie tego.

Każdy musi się upewnić o stanie zdrowia swoich włosów i skóry głowy, zanim będzie
zapóźno.

Z chwilą, gdy na moją prośbę wypełnicie starannie kwestionarjusz, tem samem do-
konacie już znacznego kroku naprzód w interesie zdrowia społecznego.

Tu odciać!

Proszę pisać wyraźnie!

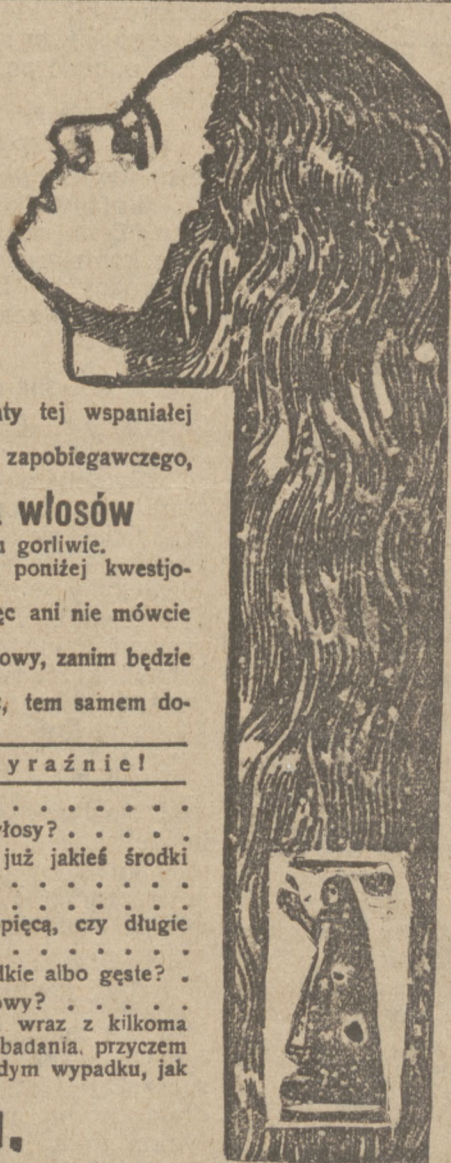
Nazwisko
Adres
Zajęcie
Wiek
Czy cierpi pan (i) na wypadanie włosów?
Czy ma pan (i) łupież?
Czy włos pana (i) jest suchy czy tłusty?
Czy skóra głowy jest wrażliwa?
Czy w ost. czasie przebył pan (i) jakie cho-
roby?

jeżeli tak, jakie?
Czem pielęgnuje pan (i) włosy?
Czy próbował (a) pan (i) już jakieś środki
na włosy bezskutecznie?
jeżeli tak, jakie?
Czy ma pani fryzurę chłopięcą, czy długie
włosy?
Czy włosy pana (i) są rzadkie albo gęste?
Czy cierpi pan (i) bóle głowy?

Ten odcinek z pytaniami dokładnie we wszystkich punktach wypełnić i wraz z kilkoma
w ostatnich czasach wyczesanymi włosami wysłać w celu bezpłatnego zbadania, przyczem
pod gwarancją zobowiązuję się do zachowania zupełnej dyskrecji w każdym wypadku, jak
również do tego, że pismo to archiwów moich nie opuści.

Anna Csillag, Kraków 91.

Załączyć 25 gr. w znaczkach pocztowych na odpowiedź!

Bank Ludowy

Sp. z nieogr. odp.

Szarlej, ul. 3-go Maja 1.

Telefon 5.

P. K. O. 305478

Załatwia wszelkie czynności bankowe.

Przyjmuje wkłady oszczędnościowe
na dogodnych warunkach i przy wysokim oprocentowaniu.

Udziela kredytów.

Unieważniam
zgubioną

książeczkę wojskową
wystawioną przez P. K. U.
Katowice na nazwisko
Władysław Kramarczyk.

Wniosek przyjmam podług?

Musisz ukończyć kursy
fachowe korespondencyj-
ne prof. Sekulowicza,
Warszawa, Żółwia 42.
Kursy wyuczają listow-
nie: buchalterji, rachun-
kowości kupieckiej, ko-
respondencji handlowej,
stenografji, nauki handlu,
prawa, kaligrafji, pisania
na maszynach, towarzy-
zństwa, angielskiego,
francuskiego, niemieckie-
go, pisowni, oraz grama-
tyki polskiej. Po ukoń-
czeniu świadectwo. Za-
dajcie prospektów.

Kupujcie
u naszych
inserterów!

Restaurację
Pokoje śniadankowe

I klasy z pełnym wyszynkiem

Trafika
Handlem korzennym

w centrum miasta Lwowa
sprzedam, wydzierżawię, oddam za kaucję
na rachunek.

Zgłoszenia **Małopolska Agencja Reklamowa**,
Lwów, Chorążczyzna 7 pod „Restau-
racją”.

Miliony ludzi używa i wielbi

Meridiol

bo jest on najlepszym i naj-
skuteczniejszym środkiem
do nacierania i pielęgn-
owania się.

Jakanie

seplenienie, nosowanie, bełkotanie etc. leczy
w 4 tygodniach

J. Bocheński, Poznań
ul. Dąbrowskiego 36, II.

Początek 23 stycznia

Wysprzedaż

inwenturowa

Artykuły damskie

Kombinacje Opal, w jednym
kolorze . . . zł 10⁰⁰
Kombinacje białe, z koloro-
wym haftem zł 6⁷⁵
Koszule nocne białe, z ko-
lor. haft. zł 10⁵⁰
Koszule dzienne z wąsk. ra-
miączką. zł 4⁵⁰
Mailli marro w ładnych ko-
lorach . . . zł 1⁵⁰

Kaftaniki wiew. 25% | Koszule wiew. 30%
i kostj. włócz do 25% | w najlep. wyk. do 30%
i rabatu | rabatu

Na wszystkie trykoty kożuszkowe 20 % rabatu.

MAKS

BORINSKI

ul. św. Jana 2 KATOWICE ul. św. Jana 2

Artykuły męskie

Garnitur jednokolorowy w
każdej wielkości zł 10⁵⁰
Trykozy marro we wszystkich
wielkościach zł 4⁵⁰
Koszulki marro we wszystkich
wielkościach zł 5⁵⁰
Kalesony normalne wielk. 4
zł 5⁵⁰
Koszule dzienne kolorowe z
dwoma koł-
nierzami, dawniej 15.00 i 13.50,
obecnie . . . zł 9⁵⁰

Rozpowszechniajcie naszą gazetę.